30/01/2019

30 Ιανουαρίου: Εορτάζουν οι Τρεις Παμμέγιστοι Φωστήρες

/ Ορθόδοξες Προβολές

Ἡ αἰτία γιὰ τὴν εἰσαγωγὴ τῆς ἑορτῆς τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν στὴν Ἐκκλησία εἶναι τὸ ἑξῆς γεγονός:

Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς βασιλείας τοῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ (1081 – 1118), ὁ ὁποῖος διαδέχθηκε στὴ βασιλικὴ ἐξουσία τὸν Νικηφόρο Γ’ τὸν Βοτενειάτη (1078 – 1081), ἔγινε στὴν Κωνσταντινούπολη φιλονικία ἀνάμεσα σὲ λόγιους καὶ ἐνάρετους ἄνδρες. Ἄλλοι θεωροῦσαν ἀνώτερο τὸν Μέγα Βασίλειο, χαρακτηρίζοντάς τον μεγαλοφυΐα καὶ ὑπέροχη φυσιογνωμία. Ἄλλοι τοποθετοῦσαν ψηλὰ τὸν ἱερὸ Χρυσόστομο καὶ τὸν θεωροῦσαν ἀνώτερο ἀπὸ τὸν Μέγα Βασίλειο καὶ τὸν Γρηγόριο καί, τέλος, ἄλλοι, προσκείμενοι στὸν Γρηγόριο τὸν Θεολόγο, θεωροῦσαν αὐτὸν ἀνώτερο ἀπὸ τοὺς δύο ἄλλους, δηλαδὴ ἀπὸ τὸν Βασίλειο καὶ τὸν Χρυσόστομο. Ἡ

φιλονικία αὐτὴ εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα νὰ διαιρεθοῦν τὰ πλήθη τῶν Χριστιανῶν καὶ ἄλλοι ὀνομάζονταν «Ἰωαννίτες», ἄλλοι «Βασιλεῖτες» καὶ ἄλλοι «Γρηγορίτες».

Στὴν ἔριδα αὐτὴ ἔθεσε τέλος ὁ Μητροπολίτης Εὐχαΐτων, Ἰωάννης ὁ Μαυρόπους. Αὐτός, κατὰ τὴν διήγηση τοῦ Συναξαριστοῦ, εἶδε σὲ ὀπτασία τοὺς μέγιστους αὐτοὺς Ἱεράρχες, πρῶτα καθένα χωριστὰ καὶ στὴ συνέχεια καὶ τοὺς τρεῖς μαζί. Αὐτοὶ τοῦ εἶπαν:

«Ἐμεῖς, ὅπως βλέπεις, εἴμαστε ἕνα κοντὰ στὸν Θεὸ καὶ τίποτε δὲν ὑπάρχει ποὺ νὰ μᾶς χωρίζει ἢ νὰ μᾶς κάνει νὰ ἀντιδικοῦμε. Ὅμως, κάτω ἀπὸ τὶς ἰδιαίτερες χρονικὲς συγκυρίες καὶ περιστάσεις ποὺ βρέθηκε ὁ καθένας μας, κινούμενοι καὶ καθοδηγούμενοι ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, γράψαμε σὲ συγγράμματα καὶ μὲ τὸν τρόπο του ὁ καθένας, διδασκαλίες ποὺ βοηθοῦν τοὺς ἀνθρώπους νὰ βροῦν τὸν δρόμο τῆς σωτηρίας. Ἐπίσης, τὶς βαθύτερες θεῖες ἀλήθειες, στὶς ὁποῖες μπορέσαμε νὰ διεισδύσουμε μὲ τὸ φωτισμὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὶς συμπεριλάβαμε σὲ συγγράμματα ποὺ ἐκδώσαμε. Καὶ ἀνάμεσά μας δὲν ὑπάρχει οὔτε πρῶτος, οὔτε δεύτερος, ἀλλά, ἂν πεῖς τὸν ἕνα, συμπορεύονται δίπλα του καὶ οἱ δυὸ ἄλλοι. Σήκω, λοιπόν, καὶ δῶσε ἐντολὴ στοὺς φιλονικοῦντες νὰ σταματήσουν τὶς ἔριδες καὶ νὰ πάψουν νὰ χωρίζονται γιὰ ἐμᾶς. Γιατί ἐμεῖς, καὶ στὴν ἐπίγεια ζωὴ ποὺ εἴμασταν καὶ στὴν οὐράνια ποὺ μεταβήκαμε, φροντίζαμε καὶ φροντίζουμε νὰ εἰρηνεύουμε καὶ νὰ ὁδηγοῦμε σὲ ὁμόνοια τὸν κόσμο. Καὶ ὅρισε μία ἡμέρα νὰ ἑορτάζεται ἀπὸ κοινοῦ ἡ μνήμη μας καὶ καθὼς εἶναι χρέος σου, νὰ ἐνεργήσεις νὰ εἰσαχθεῖ ἡ ἑορτὴ στὴν Ἐκκλησία καὶ νὰ συνταχθεῖ ἡ ἱερὴ ἀκολουθία. Ἀκόμη ἕνα χρέος σου, νὰ παραδόσεις στὶς μελλοντικὲς γενιὲς ὅτι ἐμεῖς εἴμαστε ἕνα γιὰ τὸν Θεό. Βεβαίως καὶ ἐμεῖς θὰ συμπράξουμε γιὰ τὴ σωτηρία ἐκείνων ποὺ θὰ ἑορτάζουν τὴν μνήμη μας, γιατί ἔχουμε καὶ ἐμεῖς παρρησία ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ».

Ἔτσι ὁ Ἐπίσκοπος Εὐχαΐτων Ἰωάννης ἀνέλαβε τὴ συμφιλίωση τῶν διαμαχόμενων μερίδων, συνέστησε τὴν ἑορτὴ τῆς 30ης Ἰανουαρίου καὶ συνέγραψε καὶ κοινὴ Ἀκολουθία, ἀντάξια τῶν τριῶν Μεγάλων Πατέρων.

Ἡ ἑορτὴ αὐτῆς τῆς Συνάξεως τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἀποτελεῖ τὸ ὁρατὸ σύμβολο τῆς ἰσότητας καὶ τῆς ἑνότητας τῶν Μεγάλων Διδασκάλων, οἱ ὁποῖοι δίδαξαν μὲ τὸν ἅγιο βίο τοὺς τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐξ’ αἰτίας τῆς ταπεινώσεώς τους μπροστὰ στὴν ἀλήθεια, ἔχουν λάβει τὸ χάρισμα νὰ ἐκφράζουν τὴν καθολικὴ συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὅ,τι διδάσκουν δὲν εἶναι ἁπλῶς δική τους σκέψη ἢ προσωπική τους πεποίθηση, ἀλλὰ εἶναι ἐπιπλέον ἡ ἴδια ἡ μαρτυρία τῆς Ἐκκλησίας, γιατί μιλοῦν ἀπὸ τὸ βάθος τῆς καθολικῆς της πληρότητας.

Περὶ τὶς ἀρχὲς τοῦ 14ου αἰώνα μ.Χ. ἀνεγέρθη ναὸς τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν κοντὰ

στὴν Ἁγία Σοφία Κωνσταντινουπόλεως, δίπλα σχεδὸν στὴ μονὴ τῆς Παναχράντου.

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος α’.

Τοὺς τρεῖς μέγιστους φωστῆρας τῆς τρισηλίου Θεότητος, τοὺς τὴν οἰκουμένην ἀκτῖσι, δογμάτων θείων πυρσεύσαντας, τοὺς μελιρρύτους ποταμοὺς τῆς σοφίας, τοὺς τὴν κτίσιν πᾶσαν, θεογνωσίας νάμασι καταρδεύσαντας, Βασίλειον τὸν Μέγαν, καὶ τὸν Θεολόγον Γρηγόριον, σὺν τῷ κλεινῷ Ἰωάννῃ, τῷ τὴν γλῶτταν χρυσορρήμονι, πάντες οἱ τῶν λόγων αὐτῶν ἐρασταί, συνελθόντες ὕμνοις τιμήσωμεν· αὐτοὶ γὰρ τῇ Τριάδι, ὑπὲρ ἡμῶν ἀεὶ πρεσβεύουσι.

Κοντάκιον. Ἦχος β’. Τοὺς ἀσφαλεῖς.

Τοὺς ἱερούς, καὶ θεοφθόγγους κήρυκας, τὴν κορυφήν, τῶν Διδασκάλων Κύριε, προσελάβου εἰς ἀπόλαυσιν, τῶν ἀγαθῶν σου καὶ ἀνάπαυσιν· τοὺς πόνους γὰρ ἐκείνων καὶ τὸν κάματον, ἐδέξω ὑπὲρ πᾶσαν ὁλοκάρπωσιν, ὁ μόνος δοξάζων τοὺς Ἁγίους σου.

Μεγαλυνάριον.

Ρήτορες σοφίας θεοειδεῖς, στῦλοι Ἐκκλησίας, οὐρανίων μυσταγωγοί, Βασίλειε Πάτερ, Γρηγόριε θεόφρον, καὶ θεῖε Ἰωάννη, κόσμῳ ἐδείχθητε.

ΠΗΓΗ: synaxarion.gr